

tanyes veïnes es convertiren en un cementiri, ja que els seus habitants abandonaren la població, espaordits, fugint en totes direccions. Aquell que queia, allà quedava i se l'enterrava. Els llibres parroquials, únic testimoni verídic de les tràgiques jornades, fa esborronar.

Altres guerres fratricides encara succeïren que també deixaren la seva petjada malastruga, culminant en la desfeta de 1714. Feia poc que estava la parròquia inaugurada.

A l'any 1794 una segona peste assotà la vila i causà moltes més víctimes que la referida; però la població era més nombrosa i lluità fins a reduir-la.

Sant Celoni també passà el seu calvari amb la guerra dels francesos de 1808, i els seus homes, així com els dels pobles montsenyencs, s'adjuntaren amb els de Granollers, i formaren part dels Sometents i guerrillers del Vallès que en tantes ocasions desferen la superioritat militar dels napoleònics, essent dels que desafiaren a l'Emperador Napoleó amb aquell Memorial, que els ignorants de les gestes dels nostres homes prenen per una *tartarina-da*. Cal saber només que el pas de Granollers a Girona s'engolia totes les divisions franceses, perquè des de la serralada del Montseny-Guillerics i de les muntanyes del Maresma, sempre sortia un foc constant que deixava una carretera de morts. L'esperit bèl·lic dels vallesans es mantingué ferm fins acabada la guerra.

Encara també succeïren les lluites civils dels absolutistes i totes les tragèdies que ha viscut Catalunya amb les discòrdies dinàstiques espanyoles. Malgrat tot, la població s'ha anat engrandint i els seus habitants solament llien en el treball i la cultura aconseguir un nom preeminent per la vila.

Notes paleontològiques del Vallès occidental

Per M. Crusafont i Pairó

Una de les fases més interessants de la Geologia catalana és el coneixement de la Història Geològica del Vallès, per la varietat i heterogènia successió dels seus fenòmens evolutius que a través dels anys han estructurat una comarca tan bella i tan diversa en característiques de forma, de disposició i d'arquitectura estratigràfica. El Vallès ha jugat un important paper en totes les èpoques de la evolució paleogeogràfica de Catalunya i pot ben dir-se que totes les variacions l'han afectat d'una faiso més o menys profunda. Ha participat en molts dels fenòmens de dislocació, d'emergència, de basculament, d'esfondra-